

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/44/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615203371
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5615203371.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací v právnej veci starostlivosti o maloleté deti : I. C., nar. XX.X.XXXX a C. C., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom E., G. E. XXX, deti rodičov- otca : C. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E., G. E. XXX, toho času v Ústave na výkon väzby Žilina, so sídlom Žilina, Hlboká cesta 21, a matky: D. C., rod. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E., G. E. XXX, t.č. G., E. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Jozefom Furčákom, advokátom, so sídlom G., L.. Sv. R. XX, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľa C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. G. XXX, E., právne zastúpený JUDr. Petrom Pompom, advokátom so sídlom G., E. XX, na odvolanie matky maloletých proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 9P/37/2015-26, zo dňa 05. mája 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým sa maloleté deti I. C., nar. XX.X.XXXX a C. C., nar. XX.X.XXXX dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej odovzdávajú do osobnej starostlivosti ich starého otca C. C.. Zároveň zaviazal matku a otca maloletých detí k povinnosti prispievať na výživu maloletých detí na každého peňažnou sumou 27,13 eura mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám C. C., nar. X.X.XXXX, počnúc dňom nariadenia predbežného opatrenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ C. C., nar. X.X.XXXX podal na dňa 28.4.2015 návrh na začatie konania, spísaný do zápisnice na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, ktorým žiadal odovzdať maloletých vnukov - I. C., nar. XX.X.XXXX a C. C., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti, spolu s určením povinnosti rodičov maloletých detí prispievať na ich výživu peňažnou sumou zákonom určeného minimálneho výživného, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa. Súčasne s týmto návrhom podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal dočasne, t.j. do právoplatného rozhodnutia o veci samej, odovzdať maloletých vnukov do svojej osobnej starostlivosti, spolu s určením povinnosti voči obom rodičom prispievať na výživu maloletých detí vo výške zákonom určeného minimálneho výživného.

Navrhovateľ v ňom uviedol, že dňa 22.4.2015 bol otec maloletých detí zadržaný a zatknutý políciou z dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu týkajúceho sa psychického, fyzického týrania svojej manželky, matky maloletých detí, pričom od tohto dňa nezabezpečuje otec osobnú starostlivosť o svoje maloleté deti, keďže sa aktuálne nachádza vo vyšetrovacej väzbe. Matka maloletých detí pracuje ako pomocný personál v kuchyni WELLNESS Hotel Borovica, Štrbské Pleso, pričom od 24.4.2015 do 26.4.2015 bola v práci, a tak sa o deti začal osobne starať navrhovateľ, spolu s jeho bývalou manželkou R. C.. Za týmto účelom sa navrhovateľ v súčasnosti zdržiava pri maloletých deťoch na adrese ich trvalého pobytu, aby zabezpečil starostlivosť o maloleté deti (výživu, výchovu a pod.), keďže túto osobnú starostlivosť otec maloletých detí nemôže v súčasnosti vykonávať a matka maloletých detí nejaví o deti záujem. Podľa navrhovateľa vzťah matky bol k maloletým deťom vždy veľmi zlý a bezcitný, nikdy im sama od seba nekúpila oblečenie, namiesto toho si kúpila cigarety. Doposiaľ osobná starostlivosť rodičov o maloleté deti bola vždy vykonávaná za dennodennej súčinnosti starých rodičov, ktorí deti napríklad

prebaľovali, kým ich matka ležala v posteli a nemala záujem o ich starostlivosť. Maloleté deti v súčasnosti do značnej miery svoju matku odmietajú. Matka o maloleté deti nemala nikdy veľký záujem, preto ani napríklad nebudovala medzi nimi súrodenecký vzťah, keďže jej výchova spočívala len v príkazoch a zákazoch. Navrhovateľ k svojim možnostiam a schopnostiam osobnej starostlivosti o maloleté deti uviedol, že v súčasnosti je zamestnaný ako školník - údržbár na Strednej odbornej elektrotechnickej škole v Liptovskom Hrádku, ktorého pracovná doba je osem hodín, do 15.00 hod., počas ktorého času sa bude o maloleté deti osobne starať ich stará matka a po návrate z práce on, pričom je pripravený v tomto roku požiadať o predčasný dôchodok a byť s maloletými deťmi počas celého dňa.

Proti uzneseniu okresného súdu, v zákonnej lehote, prostredníctvom právneho zástupcu podala odvolanie matka maloletých. Uviedla, že súd nepreskúmal pravdivosť tvrdení uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, zároveň nebral do úvahy, že starý otec nemôže zabezpečovať celodennú starostlivosť, nakoľko do 15h je v zamestnaní a súhlas starej matky so starostlivosťou o maloleté deti sa v spise nenachádza. Zároveň súd neupravil styk matky s maloletými, aby mohla vykonávať svoje rodičovské práva. V súčasnosti žije u sestry, je schopná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti, a preto nesúhlasí s ich odobratím. Bola toho názoru, že súd pri rozhodovaní nechránil záujmy maloletých detí a dostatočne neodôvodnil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, či naliehavosť dočasnej predbežnej úpravy. Navrhovala preto rozhodnutie odvolacím súdom zmeniť a zamietnuť návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky maloletých navrhoval predmetné rozhodnutie potvrdiť, nakoľko matka starostlivosť o maloleté deti v deň podania návrhu, ani niekoľko dní pred jeho podaním nezabezpečovala, pričom táto situácia sa nestala po prvý krát. Maloletým deťom sa nariadeným predbežným opatrením nezmenilo výchovné prostredie, nakoľko starý otec a stará matka rodičom od narodenia maloletých detí výrazne so starostlivosťou o deti pomáhali a t.č. sa presťahovali k nim.

Otec maloletých vo svojom vyjadrení uviedol, že matka maloletých dlhodobo nemala záujem o rodinu a výchovu maloletých, s ktorými im vo veľkej miere pomáhali jeho rodičia, pričom stará matka im aj varila, nosila nákupy, nakoľko matka maloletých tieto činnosti zanedbávala. Starí rodičia pomáhali s kúpaním, prebaľovaním, kŕmením detí, tak isto absolvovali aj návštevu urológa s maloletým I.. Matka maloletých pochádza z neúplnej rodiny, v minulosti bola liečená aj na psychiatrii a deti nevie viesť k riadnemu rodinnému životu, často im aj vulgárne nadáva. Maloletí sú na starých rodičov citovo naviazaní, je o nich dobre postarané a nikto matke nebráni v stretávaní s nimi. Preto navrhoval napadnuté rozhodnutie potvrdiť.

Starý otec maloletých prostredníctvom právneho zástupcu k veci uviedol, že od 27.04.2015 v práci čerpá pracovné voľno a od 05.08.2015 na vlastnú žiadosť odchádza do dôchodku, aby sa mohol celodenne starať o maloletých. Osobný styk matky s deťmi nie je nijako obmedzený. Zároveň matka podľa jeho poznatkov čerpala bankové úvery vo výške 10.000,-€ pre svoju osobnú potrebu, pričom deťom nekupovala ošatenie a nemala záujem ani o každodenné nákupy do spoločnej domácnosti. Bol toho názoru, že súd správne zhodnotil faktický stav maloletých detí a potrebu dočasne upraviť ich pomery.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods.1, § 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 prvá veta O.s.p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O.s.p., prejednal vec v medziach ustanovenia § 212 ods.2 písm. a/ O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods.1, 2 O.s.p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Podľa ustanovenia § 102 ods.1 písm. O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie je dočasné opatrenie súdu, poskytujúce ochranu ohrozeným či porušeným právnym pomerom účastníkov dovedy, kým títo nepodajú návrh na začatie konania, alebo kým súd svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne ochranu definitívnu. Je to najtypickejší zabezpečovací prostriedok civilného procesu, ktoré sa uplatňuje v činnosti súdu pred začatím konania, ale aj v konaní o veci samej. Ide o provizórnu úpravu pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej. Takéto rozhodnutie je len dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Podľa ustanovenia § 76 ods.1 písm. b/ O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Obsah tohto predbežného opatrenia úzko súvisí s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Starostlivosť, ktorá môže byť obsahom predbežného opatrenia, je inštitútom procesného práva a nie je totožná s výchovou. Odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti osoby, ktorú určí súd, je faktickým opatrením, ktoré neanticipuje otázku budúcej výchovy. Dôvody na odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti tretej osobe, ktorú určí súd, sú upravené v ustanoveniach § 45 a nasledujúcich Zákona o rodine.

Zákon o rodine definuje náhradnú starostlivosť ako viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich opatrení, ktorých účelom je nahradiť osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu. Tento v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre nariadenie predbežného opatrenia, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods.2 v spojení s ustanovením § 167 ods.2 O.s.p. Krajský súd poukazuje na vecne správne odôvodnenie tohto rozhodnutia a z uvedených dôvodov sa obmedzil iba na konštatovanie správnosti jeho dôvodov (§ 219 ods.2 O.s.p.).

Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu i zo samotného vyjadrenia otca aj starého otca maloletých k odvolaniu matky, situácia v rodine je problematická už dlhšiu dobu, čo potvrdzuje aj fakt, že starí rodičia pomáhali so starostlivosťou o maloletých svojmu synovi už aj v minulosti, či finančne alebo osobne. Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že v danej situácii sa preukázala naliehavosť upravovať pomery účastníkov predbežným opatrením. Pri preskúmaní rozhodnutia okresného súdu krajský súd vychádzal zo skutkových okolností uvedených v návrhu starého otca maloletých na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý zisťoval možnosti pridelenia izby zamestnávateľom matky maloletých- Wellness Hotel Borovica, Štrbské Pleso. Táto možnosť nie je reálna, ani keby matke boli deti zverené. Zároveň bol vykonaný aj dopyt na MŠ Važec o maloletom I., kde bolo zistené, že poplatky a potreby za neho väčšinou uhrádza stará matka, ktorá v prevažnej miere aj sprevádza dieťa do/zo škôlky. Deti za matkou neplačú, pýtajú sa skôr na otca, ktorý je momentálne vo väzbe. V čase keď bol otec maloletých vzatých do väzby, matka odišla do práce a deti nechala bez dozoru, hoci mala vedomosť o tom, že otec je vo väzbe. Z uvedeného dôvodu nastala naliehavosť danú situáciu riešiť predbežným opatrením, kdeže maloletých deťom hrozila bezprostredná ujma. Pokiaľ matka namietala, že starý otec sa nemôže celodenne starať o maloleté deti, odvolací súd poukazuje, že v tom čase zabezpečil ich starostlivosť starou matkou, teda nenecháva ich bez dozoru. Súhlas starej matky s touto starostlivosťou počas doby, keď je starý otec v práci vyplýva zo zápisnice spisovanej na ÚPSVaR Liptovský Mikuláš dňa 27.4.2015. Matka v odvolaní namietala, že nebol upravený jej styk s maloletými deťmi, avšak žiadnym spôsobom neosvedčila, že by jej v tomto styku bolo bránené a aj starý otec sa odvolaniu vyjadril osobný styk matky s maloletými deťmi nie je nijako obmedzený.

Krajský súd dospel k záveru, že ani z odvolania matky maloletých detí nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by boli dôvodom na zmenu napadnutého rozhodnutia, preto uznesenie okresného súdu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. ako správne potvrdil.

Podľa § 145 O.s.p. o náhrade trov predbežného opatrenia okresný súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.